

Monumentnummer*: 498885

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 04 november 1996
Kadaster deel/nr 82758/105

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Dirkshorn Schagen Noord-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Dirkshorn

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Harenkarspel I 2625

*Omschrijving***

Inleiding

In kern vermoedelijk ouder, maar qua exterieur vermoedelijk uit het vierde kwart van de 19de eeuw daterende STOLPBOERDERIJ van het afgeleide Noordhollandse type.

De boerderij, die een dubbel staartstuk bezit, ligt aan de noordzijde van de Raadhuisstraat, op de hoek met de Watermolen.

Omschrijving

Op rechthoekig grondplan gebouwde stolpboerderij welke wordt gedekt door een schilddak (stolpdak) bekleed met riet. In het voorschild (zuid) bevindt zich een pannen spiegel bedekt met zwart geglazuurde Hollandse pannen. De onderste panstroken van de overige dakschilden zijn bedekt met rode Hollandse pannen.

De aan de zuidoostzijde en zuidwestzijde gelegen staartstukken liggen in elkaars verlengde en vormen een geïntegreerd onderdeel van de voorgevel. Deze staartstukken worden gedekt door een zadeldak bekleed met riet. De onderste panregels bestaan hier uit zwart geglazuurde Hollandse pannen. In het zuidelijk dakschild van de stolpboerderij bevindt zich een vernieuwde schoorsteen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De inwendige houten draagconstructie van de boerderij bestaat uit een dubbel vierkant. Aan de zuidzijde van het vierkant bevinden zich, doorlopend in de twee staartstukken, de woonvertrekken. Ten oosten van het vierkant ligt de dars, ten westen van het vierkant de koestal en ten noorden van het vierkant het zomerhuis annex stal. De koestal en de dars lopen in de plattegrond parallel aan elkaar en staan haaks op de woonvertrekken (afgeleid Noordhollands type).

De boerderij is opgetrokken in rode baksteen op een gecementeerde plint. De voorgevel (Z), welke doorloopt in de twee staartstukken (west en oost), bezit in totaal zes houten schuifvensters met gebogen bovendorpel. Links van het midden bevindt zich de houten voordeur. Ramen en deur worden bovenlangs afgesloten door licht gebogen strekken welke opgevuld zijn met gele en rode bakstenen in siermotief. De voorgevel wordt op de hoeken afgesloten door lisenen in blokmotief. De voegen tussen de blokken zijn ter contrastering van gele baksteen. Bovenlangs de voorgevel loopt een houten goot op houten klossen.

Het oostelijke staartstuk bezit in de kopse gevelzijde één houten schuifvenster op de begane grond en één klein houten venster met sierroedenverdeling op de verdieping. De vensters zijn bovenlangs (de strek) respectievelijk rondom versierd met gele en rode baksteen. Tussen de begane grond en de verdieping loopt een horizontale band van gele baksteen.

Het westelijke staartstuk bezit in de kopse gevelzijde op de verdieping een venster dat identiek is aan het venster op de verdieping van het oostelijke staartstuk. Op de begane grond bevonden zich in de kopse gevelzijde van het westelijk staartstuk oorspronkelijk twee vensters. Eén venster is nu dichtgezet. Het andere, links gelegen, venster is een dubbel openslaand houten venster. Ook dit venster heeft een strek van gele en rode baksteen. Tussen de begane grond en de verdieping bevindt zich in deze gevelzijde eveneens een horizontale band van gele baksteen. De topgevels van de kopse zijden van de twee staartstukken worden bovenlangs afgesloten met gladde houten windveren en een houten makelaar. De noordelijke gevelzijden van de staartstukken zijn blind.

Achter de westgevel van de stolpboerderij bevindt zich oorspronkelijk de koestal. In deze gevelzijde zijn zeven houten stalramen aangebracht. Aan de zuidzijde bevindt zich, in de hoek met het staartstuk, een houten deur. Over de gehele westgevel zijn, op regelmatige afstand van elkaar, smeedijzeren muurankers aangebracht.

In de achtergevel (N) bevindt zich links, enigszins teruggelagen, een dubbele houten darsdeur. Rechts van deze darsdeur bevindt zich een klein vierkant houten venster en twee houten schuifvensters. Hier weer rechts van ligt een houten deur met bovenlicht, die toegang geeft tot de koestal, met rechts daarvan een klein vierkant houten venster. Deze noordelijke gevelwand bezit enkele (smeed)ijzeren muurankers en wordt bovenlangs afgesloten door een houten goot op houten klossen.

Het muurwerk van de oostelijke zijgevel is vernieuwd. In deze gevelzijde bevinden zich enkele nieuwe betonnen stalraampjes en een deur.

Waardering

De stolpboerderij is van algemeen belang uit cultuurhistorisch en architectuurhistorisch oogpunt als zijnde een qua exterieur uit het vierde kwart van de 19de eeuw daterend en gaaf bewaard gebleven voorbeeld van traditionele landelijke bouwkunst welke specifiek is voor Noord-Holland.

Daarnaast heeft het object typologische zeldzaamheidswaarde door zijn bijzondere hoofdvorm van een stolpboerderij met dubbel staartstuk aan de voorzijde.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)